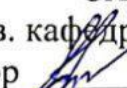

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра харчових технологій та готельно-ресторанної справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедрою ХТ та ГРС
професор Олеся Прісс

“ 26 ” 08 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Методологія та організація наукових досліджень
з основами інтелектуальної власності»**

для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр»
зі спеціальності 181 «Харчові технології»
за освітньо-професійною програмою «Харчові технології»
на базі ступеня вищої освіти «Бакалавр»

факультет агротехнологій та екології

2021– 2022 н.р.

Робоча програма «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 181 «Харчові технології». – Мелітополь, ТДАТУ, 2021. – 10 с.

Розробник: Данченко О.О., д.с.-г.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Харчових технологій та готельно-ресторанної справи» протокол від «26» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри ХТГРС

д.т.н., професор Олесья ПРІСС

Схвалено методичною комісією факультету агротехнологій та екології

Протокол № 1 «31» 28 2021 року

Голова комісії

к.т.н., доцент Олена ГРИГОРЕНКО

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань 18 "Виробництво та технології"	Обов'язкова	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність 181 «Харчові технології»	Рік підготовки:	Семестр
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Тижневих годин: аудиторних занять – 4 самостійна робота студента – 6	Ступінь вищої освіти: «Магістр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	18 год.
		Лабораторні	18 год.
		Практичні	-
		Семінарські	-
		Самостійна робота	84 год.
		Форма контролю	екзамен

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є:

- вивчення методології і організації наукових досліджень;
- опанування методики планування і виконання наукових досліджень;
- опанування методів пошуку, обробки, зберігання і використання наукової інформації, складання програми і схем досліджень;
- ознайомлення з основами права інтелектуальної власності.

Завдання вивчення дисципліни — дати глибокі теоретичні знання і практичні навички з питань методології і організації наукових досліджень та основ інтелектуальної власності у галузі харчових технологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти наступними *компетентностями*

ЗК 1. Сприйняття, засвоєння та відтворення навчальної інформації. Розуміння сутності і соціальної значущості своєї майбутньої професії, виявлення до неї стійкого інтересу.

ЗК 3. Здатність до пошуку, систематизації та обробки інформації за допомогою сучасних інформаційних технологій для пошуку та аналізу науково-технічної інформації, організації наукових досліджень та оброблення одержаних результатів.

ЗК 4. Критичне осмислення поведінки і здатності до самокритики.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно, виявляти ініціативу та підприємливість, діяти соціально відповідально, організовувати ефективну взаємодію членів команди, ефективно спілкуватися з колегами, керівництвом, споживачами.

ЗК 6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, готовність нести відповідальність за прийняті рішення.

ЗК 7. Самостійне засвоєння системи знань та умінь, навчальної інформації, здатність генерувати нові ідеї (креативність), прагнення до саморозвитку ФК1. Здатність впроваджувати у виробництво технології харчових продуктів на основі розуміння сутності перетворень основних компонентів продовольчої сировини впродовж технологічного процесу

ФК 1. Знання теорії, закономірностей, методів (алгоритмів) і способів діяльності, що достатні для формування та впровадження власної моделі професійної діяльності, в тому числі в екстремальних умовах.

ФК 2. Здатність самостійно планувати, організовувати, проводити та аналізувати наукові дослідження, у тому числі мультидисциплінарні, в умовах навчальних, науково-дослідних лабораторій та у виробничих умовах із застосуванням математико-статистичних методів досліджень.

ФК 3. Здатність складати та оформлювати науково-технічну та нормативну документацію, наукові звіти, доповіді, статті, охоронні документи тощо.

ФК 8. Здатність до самостійної інтерпретації, обробки, опрацювання результатів наукових досліджень та їх презентації у спільноті науковців, спеціалістів за фахом, зацікавлених осіб.

ФК 9. Здатність використовувати сучасні методи досліджень та комп'ютерні технології для фахової, науково-дослідницької діяльності, контролю якості сировини, продукції на виробництві.

ФК 13. Здатність визначати основні напрямки застосування світових технологій харчових підприємств на основі науково-технічного прогресу.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Наука як система знань. Основи методології, основні методи наукових досліджень

Тема 1. Наука як система знань

Наукознавство як система знань. Класифікація наук. Основні риси працівника науки.

Тема 2. Основи методології науково-дослідної діяльності

Поняття методології та методики наукових досліджень. Методологія теоретичних досліджень. Основи методології досліджень емпіричного рівня. Пізнавальні прийоми і форми наукових досліджень.

Тема 3. Основні методи наукових досліджень та їх характеристика

Поняття наукового методу та його основні риси. Система методів дослідження. Загальнонаукові методи. Конкретно-наукові та спеціальні методи. Методи технологічного дослідження

Змістовий модуль 2. Основи науково-технічної творчості. Організація роботи наукового колективу, академічна доброчесність та інтелектуальна власність.

Тема 4. Основи науково-технічної творчості Ознаки та види наукової і технічної творчості. Підходи до пошуку нових технічних рішень. Психологічні особливості науково-технічної творчості. Психологічна інерція. Психологічні прийоми активізації творчості. Рівні творчої діяльності.

Тема 5. Інтелектуальна власність та її роль у розвитку науки та суспільства

Структура державної системи управління в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні. Характерні ознаки та умови патентоспроможності винаходів як об'єкту промислової власності. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки.

Тема 6. Організація роботи наукового колективу Формування і методи згуртованості колективу. Організація роботи наукового колективу. Робоче місце і робочий день науковця. Етичні норми і цінність науки, академічна доброчесність.

Тема 7. Правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності

Правова охорона авторських та суміжних прав. Право припинення недобросовісної конкуренції. Правова охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			ЛК	ЛР	ПР	СР	
Змістовий модуль 1. Наука як система знань. Основи методології, основні методи наукових досліджень							
1-2	Лекція 1	Наука як система знань	2	-	-	-	-
	Лабораторна робота 1	Організаційно-методична підготовка дослідження	-	2	-	-	3
	Лекція 2	Наука як система знань (Продовження)	2				
	Лабораторна робота 2	Організаційно-методична підготовка дослідження(Продовження)	-	2	-	-	3
	Самостійна робота 1	Суть наукового пізнання, знання та наукового дослідження	-	-	-	14	3
3-4	Лекція 3	Основи методології науково-дослідної діяльності	2	-	-	-	-
	Лабораторна робота 3	Методологія і практика розробки програми наукових досліджень	-	2	-	-	3
	Лекція 4	Основи методології науково-дослідної діяльності (Продовження)	2				
	Лабораторна робота 4	Методологія і практика розробки програми наукових досліджень(Продовження)	-	2	-	-	3
	Самостійна робота 2	Системний підхід до побудови методології наукових досліджень	-	-	-	14	3,5
5-6	Лекція 5	Науково-дослідний процес.	2	-	-	-	-
	Лабораторна робота 5	Наукові статті, план-проект наукової статті	-	2	-	-	3
	Лекція 6	Основи науково-технічної творчості.	2				
	Лабораторна	Основи науково-технічної		2			2

	робота 6	творчості						
7-8	Самостійна робота 3	Методи пошуку нових творчих рішень.	-	-	-	11	3,5	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1					10	
<i>Всього за змістовий модуль 1</i>			12	12		39	35	
Змістовий модуль 2. Основи науково-технічної творчості. Організація роботи наукового колективу та інтелектуальна власність.								
9-10	Лекція 7	Організація роботи наукового колективу. Академічна добросесність.	2	-	-	-	-	
	Лабораторн а робота 7	Методи вирішування винахідницьких задач	-	2	-	-	4	
	Лекція 8	Інтелектуальна власність та її роль у розвитку науки та суспільства.	2					
	Лабораторн а робота 8	Методи вирішування винахідницьких задач(Продовження)	-	2	-	-	4	
	Самостійна робота 4	Вибір напряму наукового дослідження	-	-	-	15	3	
11-12	Лекція 9	Правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності	2	-	-	-	-	
	Лабораторн а робота 9	Раціоналізація праці молодого вченого	-	2	-	-	3,5	
	Самостійна робота 5	Міжнародний захист інтелектуальної власності	-	-	-	15	3,5	
13-14	Самостійна робота 6	Правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності	-	-	-	15	3,5	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10	
<i>Всього за змістовий модуль 2</i>			6	8	-	45	35	
<i>Екзамен</i>							30	
<i>Всього з навчальної дисципліни</i>			18	18		84	100	

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Наукознавство як система знань.

2. Класифікація наук.
3. Основні риси працівника науки.
4. Поняття методології та методики наукових досліджень.
5. Методологія теоретичних досліджень.
6. Основи методології досліджень емпіричного рівня.
7. Пізнавальні прийоми і форми наукових досліджень.
8. Поняття наукового методу та його основні риси.
9. Система методів дослідження.
10. Загальнонаукові методи.
11. Конкретно-наукові та спеціальні методи.
12. Методи технологічного дослідження

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Ознаки та види наукової і технічної творчості.
2. Підходи до пошуку нових технічних рішень.
3. Психологічні особливості науково-технічної творчості.
4. Психологічна інерція.
5. Психологічні прийоми активізації творчості.
6. Рівні творчої діяльності
7. Методи пошуку нових творчих рішень
8. Формування і методи згуртованості колективу.
9. Організація роботи наукового колективу.
10. Робоче місце і робочий день науковця.
11. Етичні норми і цінність науки.
12. Структура державної системи управління в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні.
13. Характерні ознаки та умови патентоспроможності винаходів як об'єкту промислової власності.
14. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки.
15. Атестація науково-педагогічних кадрів.
16. Аспірантура і докторантура.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2006. – 206 с.
2. Свідло К.В. Методологія і організація наукових досліджень в харчовій галузі / К. В. Свідло, Т. А. Лазарева, Л. О. Бачієва. — Харків: Світ книг, 2013. – 225 с.
3. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с.

4. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. 2-ге вид. випр. та доп. Навч. посіб.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.
5. Ростовський В. С. Основи наукових досліджень і технічної творчості: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. С. Ростовський, Н. В. Дібрівська; – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 96 с
6. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. – К.: Знання, 2006. – 307с.
7. Чернілевський Д.В. Методологія наукової діяльності: навч. посібник. – Вінниця: Вид-во АМСКП, 2010. – 484 с.
8. Верба І.І. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник/ І.І.Верба, В.О.Коваль; за ред. С.В. Чікін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – 262 с.
9. Кузнецов Ю. М. Патентознавство та авторське право: підручник. – К.: Кондор, 2005. – 428 с.
10. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності. – К.: Цент навчальної літератури, 2006. – 278 с.

7 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ імені Дмитра Моторного
<http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ імені Дмитра Моторного
<http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри ХТ та ГРС.
4. Сайт кафедри ХТ та ГРС.
5. Internet.